

lig Feil. Man kommer ikke til Hvile ved en slet Afgjørelse af en saa vigtig Sag. Dvertimod, man udlaster derved et Frø til Uenighed og Kamp, der ikke vil unblade at spire, saa vist som Kjærligheden til og Erkjendelsen af Grundloven af 5te Juni lever hos Folkets store Fleerhed, og saa vist som denne Kjærlighed og denne Erkjendelse ikke vil mangle, i al Fald efter os, men kalde Borgernes Iver og Borgernes Bestræbelser tillive for at gjenindsætte den. Jeg troer overhovedet, at det ærede Ministerium egentlig uden at vide det er kommet ind paa en Vej, som det i Grunden maaskee endnu mindre ønskede at betrede, end om det havde været selve den uforandrede Grundlov. Jeg troer, at det meget let kan vise sig, at det baade opad og nedad vil faae overmaade ringe Tilvæxt i Styrke, men overmaade stor Tilvæxt af Vanstueligheder. Jeg vil ikke ligefrem sige det, men jeg kan ikke væрге mig for den Tanke, at det blandt andet kun er, hvad jeg vil kalde Brobyggere for det, som jeg selv omtrentlig vil kalde Doctrinarismen i Landet; men — hvorom Alting er — for min Person vil jeg — og jeg vil ogsaa tilraade mine Venner at handle efter samme Opfattelse — ansee mig berettiget og forpligtet til at bekæmpe Forandringer af 5te Juni = Grundloven lige til det Allersidste, og jeg vil ikke mistvibile om Gjenophøielsen af denne prøvede Repræsentation og Grundlov. Jeg vil ikke mistvibile om Gjenophøielsen deraf, selv om det maatte lykkes Ministeriet ogsaa efter de i § 100 befalede nye Valg at faae en Rigsdag, hvorigjennem det kunde knibe sig med sit Forslag. Jeg behøver vist ikke at bemærke, at det, der er Kjernen, Grundvæsenet, i det hele constitutionelle Liv og i det repræsentative System, er, at Repræsentationen virkelig repræsenterer Folket, og jeg paastaar, at en saadan virkelig Repræsentation af det danske Folks overveiende Fleerhed er bragt tilstede ved Sunigrundloven, og sandsynligvis efter menneskelig indskrænket Maal kun kan bringes tilstede ved denne, medens den Repræsentation, der kommer efter dette Forslag, selv om det forandres, i mange Stykker vil bringe en Repræsentation frem, der er mere eller mindre

usand, og derfor meer eller mindre vil staffe sig Tillid og Anerkjendelse i Folket.

Jeg agter at stemme mod denne Sag.

Stuel: Det forekommer mig, at der ikke her er Anledning til at komme ind paa en vidtløftig Discussion, thi det foreliggende Grundlovsudkast er allerede tidligere debatteret og forhandlet vidtløftigt nok. Jeg troer, at man ikke lettelig i denne Sag vil kunne fremsføre nye Momenter fra nogen Side, Noget, som ikke allerede er hørt eller seet, og jeg tager ikke feil, naar jeg antager, at de ærede Medlemmer, der her ere tilstede, i Forveien have medbragt en bestemt Dom om, hvorvidt det vil være dem muligt at gaae ind paa det, der foreligger; men jeg formener, at det for Røgles Vedkommende vil afhænge af deres Opfattelse af Situationen, hvorvidt de tilsidst ville stemme for Udcastet eller ikke.

Hvorledes er altsaa Situationen? Den høitærede Conseilspræsident har ved Grundlovsudkastets Forelæggelse erklæret, at det maatte betragtes som en Heelhed. Jeg forklarer disse hans Ord saaledes, at Regjeringen hverken vil kunne give eller modtage nogen Forandring i det, der her er forelagt. Jeg troer ikke, at jeg tager feil, naar jeg giver hans Ord denne Forklaring; hvis det skulde være Tilfældet, beder jeg det høitærede Ministerium at gjøre mig opmærksom derpaa. Det forekommer mig desuden at ligge i Sagens Natur som et Compromis, det ligger i Regjeringens hele klare og bitterlige Stilling til Lovudkastet, og det fremgaaer af Forholdets Natur, idet enhver Forandring vilde tilintetgjøre Alt, hvad der er bundet, vilde føre os tilbage til det tidligste Standpunkt i Forfatningsstriden og bagved de lange, vidtløftige og trættende Forhandlinger, der ere førte. Jeg troer altsaa, at Situationen er saaledes: Dette eller Intet for Tiden. Det er en dyb Overbeviisning om, hvad der er og maa være Fædrelandets Krav i Diebliffet, der har bragt Mænd af forskellige Retninger til at slutte sig sammen, der har bragt Resignation i Gemytterne, saaledes at man har kunnet komme hinanden imøde og fra alle Sider har givet Afkald paa Noget af det, man ansaae